
Samtalet om Sverige

3 juni – 9 juni 2020

Innehåll

Sammanfattning	3
Om bilden av Sverige.....	5
Metod.....	6
Publiceringar om Sverige i internationella medier.....	7
Samtalet om Sverige i internationella medier på olika språk	7
Publiceringar om Sverige på digitala plattformar	16

Sammanfattning 3 juni till 9 juni

SI sammanställer veckovis nyhetsrapporteringen om Sverige på olika språk och samtalet om Sverige i sociala medier samt drar slutsatser om kommunikationen i de officiella Sverigekanalerna.

Vi följer nyhetsrapporteringen genom att fånga den senaste veckans publiceringar på engelska, arabiska, ryska, spanska, franska, italienska, spanska, arabiska, ungerska, polska, norska, finska och danska och i utvalda nyhetsmedier samt genom att undersöka de mest delade artiklarna i sociala medier. De mest delade artiklarna kan avse både nyhetsmedier och andra texter t.ex. blogginlägg.

Med början den första juli kommer SI att ta fram en enklare veckorapport.

Sverige och covid-19 i internationell nyhetsrapportering

Cirka 7 miljoner människor i världen har konstaterats smittade av coronaviruset och över 400 000 har avlidit. Antalet döda i Sverige till följd av coronapandemin är cirka 4 700. Söndagen den 7 juni uppgav WHO vara den dag då flest nya fall av smittade upptäcktes, medan några länder uppgett att de har någon smitta längre. Resor inom EU under sommaren har fortsatt diskuteras, liksom den fortsatta stegvisa återgången i olika samhällen.

- Rapporteringen om Sveriges hantering av covid-19 har sedan i början av mars väckt stort internationellt intresse. Det har förekommit många fördjupande reportage om Sverige och Sveriges strategi och vägval i internationell media. Jämfört med tidigare vecka (27 maj-2 juni) har det den senaste veckan (3 juni- 9 juni) publicerats betydligt fler artiklar om Sverige i alla länder. Undantagen är Ungern och Danmark. Utöver artiklar kopplade till coronapandemin förekommer rapportering om Palmeutredningen i särskilt Finland, USA och Storbritannien. Demonstrationerna i Sverige kring *Black Lives Matter* tas upp i rapporteringen i flera länder. Rapporteringen är inte alltid kopplad till coronapandemin, men det konstateras ofta att demonstranterna har brutit mot det rådande förbudet mot samlingar för fler än 50 personer.
- Tonaliteten i rapporteringen har under de senaste månaderna varierat i olika länder, på olika språk och mellan veckor. Bedömningen är att rapporteringen i huvudsak har varit neutral, men under ett par veckor i slutet av maj förekom fler artiklar med negativ tonalitet. Den senaste veckan bedöms rapporteringen ha varit övervägande neutral med viss negativ tonalitet. I Ryssland och Ungern bedöms rapporteringen till större delen ha varit negativ. Bedömningen är att den internationella nyhetsrapporteringen generellt är faktabaserad.
- Anders Tegnells uttalande i Ekot den 3 juni, om att det finns förbättringspotential i Sveriges strategi, har fångats upp på alla språk SI följer och fått stort genomslag i flera länder. Det gäller t ex i USA, Storbritannien, Italien och Ryssland. Uttalandet har generellt tolkats som att Tegnell är självkritisk och menar att Sverige har valt fel strategi. Även Tegnells uttalande efter intervjun, då han säger att han tycker Sveriges strategi är bra, har fångats upp men i mindre utsträckning.

- Det har plockats upp det nu förekommer mer kritik från oppositionen mot regeringen och att den så kallade ”borgfreden” är bruten. Svenska regeringsföreträdare bedöms förekomma i mindre utsträckning i rapporteringen än tidigare, medan svenska oppositionspolitiker förekommit oftare, bl a kopplat till SVT:s partiledardebatt. Ibland tas det upp att Sverigedemokraternas partiledare Jimmie Åkesson kräver Anders Tegnells avgång. I t ex Tyskland och Polen rapporteras om att förtroendet för Folkhälsomyndigheten, MSB och regeringen enligt en aktuell undersökning har minskat. Nordisk och polsk media noterar att stödet för socialdemokraterna enligt en färsk partisympatiundersökning från SCB har ökat, vilket i en del nyhetsrapportering tolkas i som ett stöd för Sveriges strategi.
- Sverige används liksom tidigare ofta vid jämförelser mellan olika länder. Det görs jämförelser mellan strategier för att bekämpa coronapandemin, men också avseende t ex smittspridning, antal döda, reserestriktioner och den ekonomiska utvecklingen. Ibland görs tolkningen att den svenska strategin inte varit lyckad i förhållande till andra länders hantering. De flesta länder använder stundtals Sverige som ett mindre lyckat exempel. Sveriges dödstal jämförs ofta med särskilt de övriga nordiska ländernas och det noteras i rapporteringen att svenskar inte har samma möjligheter som andra att resa. I Norden är diskussionerna om resor mellan länder fortfarande mycket aktuell. I Finland rapporteras det om att bl a näringslivet önskar att gränsen till Sverige ska hållas öppen, medan det från Danmark och Norge framkommer kritik mot att öppna gränserna. Hur det går för den svenska ekonomin lyfts i viss rapportering, bland annat i USA. Frågan om ekonomi är inte huvudfokus i rapporteringen, utan tas upp i andra artiklar om Sveriges hantering av coronapandemin. En vanligt förekommande slutsats är att Sverige, trots färre restriktioner, drabbats på liknande sätt som andra länder.
- Att statsminister Löfven har för avsikt att tillsätta en kommission för hanteringen av coronapandemin noteras fortsatt i flera länder exempelvis USA, Storbritannien, Tyskland och Italien.

Publiceringar om Sverige på digitala plattformar

- Antalet publiceringar om Sverige i allmänhet har ökat på alla fyra språken.
- Antalet publiceringar om Sverige och coronapandemin har ökat på engelska, spanska och ryska, men minskat på arabiska.
- Generellt är samtalet om Sverige och coronapandemin mer polariserat i sociala medier än i nyhetsmedia.
- Sveriges strategi är fortsatt ofta föremål för diskussion på Twitter. Denna vecka präglas samtalet bland engelska tweetar av utvecklingen i Sverige vad gäller dödsfall, samt Anders Tegnells uttalande i Sveriges Radios *Ekot*.
- Inlägg på sociala medier som gränsar till konspirationsteorier om Sveriges hantering är fortsatt få till antalet.

Om bilden av Sverige

SI har i uppdrag att följa och analysera bilden av Sverige i andra länder och identifiera nya tendenser i informationsflöden och desinformation som berör Sverige och svenska förhållanden. Analyserna utgår från:

- hur Sverige uppfattas av en allmänhet eller specifika målgrupper i andra länder,
- samtalet om Sverige i sociala medier och rapportering om Sverige i nyhetsmedier internationellt,
- hur Sverige är eller presterar inom olika områden genom att följa forskning och internationella studier.

Förtroendet för Sverige

Ett land som uppfattas som relevant och förtroendeingivande har bättre förutsättningar att lyckas inom handel och att attrahera investeringar, turism och talanger. Hur ett land uppfattas påverkar också möjligheten för utbyte och samverkan med internationella aktörer. Människor vill i första hand interagera med länder de har förtroende för.

Internationella studier såsom Ipsos *Nation Brands Index* och British Councils *Sources of soft power* visar att det finns ett samband mellan kännedomen om ett land och uppfattningen om detsamma, respektive ett samband mellan uppfattningen om ett land och viljan att handla med och investera i landet samt studera i eller turista där.¹

När det gäller Sverige verkar det finnas ett samband mellan kännedomen om landet och en positiv bild av det. Detta är dock inte en sanning som gäller för alla länder eller som bör tas för given. Studier pekar också på att det finns ett samband mellan förtroendet för Sverige och viljan att handla och investera här, eller besöka Sverige som turist eller student. Även SI:s studier pekar på detta.

Sverige uppfattas som ett demokratiskt, fredlig och säkert land som styrs på ett kompetent och ärligt sätt. Sverige uppfattas också som ett land där medborgarnas fri- och rättigheter respekteras, och jämlikhet är viktigt. Gemensamt för de flesta länder är att ett land som bidrar till det internationella gemensammas bästa uppfattas som förtroendeingivande.²

Sverigebilden i skuggan av coronapandemin

Under en krissituation som coronapandemin påverkas möjligheten att resa, handla och investera i Sverige. Samtidigt nås många människor av nyheter om vårt land. Det är därför viktigt att studera både hur kännedom om och förtroende för Sverige utomlands påverkas.

SI studerar samtalet om Sverige i realtid på sociala medier och rapporteringen om Sverige i internationella redaktionella medier. Det är ännu för tidigt att dra några slutsatser om hur den senare påverkar Sverigebilden. Vi kan dock få viktig information om hur samtalet om Sverige förs kopplat till de faktorer som traditionellt är drivkrafter för den starka bilden av Sverige.

¹ <https://www.ipsos.com/en-us/news-polls/Germany-Retains-Top>, <https://www.britishcouncil.org/research-policy-insight/policy-reports/sources-soft-power>

² SI:s årsrapport utvecklar detta resonemang. www.si.se

Metod

I avsnittet *Publiceringar om Sverige i internationella medier* analyseras innehållet i ett urval av nyhetsartiklar som publiceras om Sverige och covid-19. I analysen inkluderas dels artiklar som publicerats den senaste veckan, dels den senaste veckans mest delade artiklar. De senare kan ha publicerats tidigare. I sammanställningen av vad som publicerats den senaste veckan inkluderas artiklar från de största nyhetsmedierna samt en del andra relevanta medier i respektive land. För detaljer om vilka nyhetskällor som ingår hänvisas till efterföljande noter för respektive land. I sammanställningen av de mest delade artiklarna per språk har SI inte gjort ut ett urval av medier.

För att identifiera och sammanställa de artiklar där Sverige omnämns använder SI ett digitalt analysverktyg. Sökningen innefattar inte endast artiklar som berör Sverige och covid-19, utan samtliga artiklar som publicerats om Sverige i nyhetsmedier på ett visst språk. I samband med genomläsningen av artiklarna görs även en bedömning av tonalitet och vilka teman som artiklarna tar upp. Artiklarnas tonalitet bedöms som neutrala, negativa eller positiva.

I avsnittet *Publiceringar om Sverige på digitala plattformar* ingår publiceringar på digitala plattformar³ på engelska, spanska, ryska och arabiska. Det material som samlas in är nyhetsartiklar och inlägg på sociala medier, bloggar och forum. Samtliga av dessa källor kallas här *publiceringar*. Engagemang för ett visst inlägg eller en artikel, så som till exempel antal likes/hjärtan/visningar, inkluderas inte i materialet.

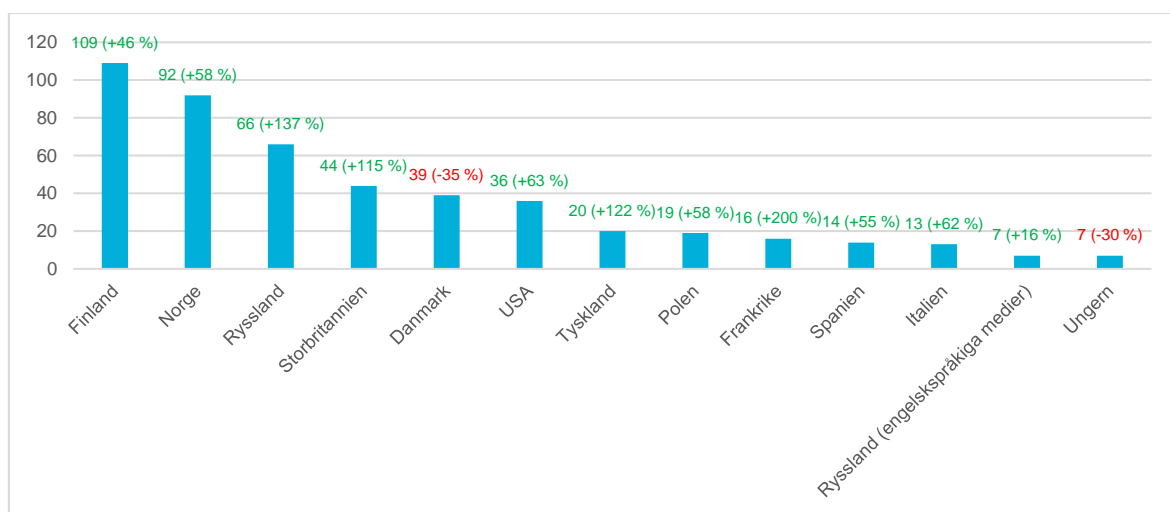
SI bevakar kontinuerligt vad som publiceras om Sverige på de fyra ovan nämnda språken, och sedan mitten av mars bevakar vi specifikt vad som skrivs om Sverige i relation till coronaviruset och covid-19 på respektive språk. Denna specifika bevakning görs genom språkspecifika söksträngar där en mängd olika ord som rör covid-19 inkluderas. Söksträngarna är konstruerade så att covid-19-orden behöver nämnas i samma text som Sverigerelaterade (sök)ord. Söksträngen för covid-19-bevakningen granskas kontinuerligt och uppdateras vid behov. Det görs till exempel om nya händelser innebär att samtalet och rapporteringen om covid-19 omfattar fler begrepp och söksträngen behöver utökas, eller om icke-relaterade eller icke-relevanta publiceringar ”läcker in” och söksträngen behöver avgränsas.

³ Med digitala plattformar avses här öppna sociala medier, nyhetsmedier, bloggar, forum, mm.

Publiceringar om Sverige i internationella medier

I detta avsnitt ges sammanfattande kommentarer till rapporteringen om Sverige och covid-19 i de internationella medier som SI följer. SI har i analysen utgått från de största och mest relevanta nyhetsmedierna i varje land (se fotnoter per land). Under vissa länder nedan redogörs även för de mest delade artiklarna den senaste veckan. I dessa fall utgår inte sammanställningen från särskilda nyhetsmedier utan fokuserar uteslutande på det som har delats mest på sociala medier. Dessa listor kan därmed inkludera andra artiklar än nyhetsartiklar (t.ex. bloggar, mindre kända hemsidor osv).

Under nuvarande tidsperiod (3–9 juni) har det skett flest publiceringar om Sverige totalt i våra nordiska grannländer Finland och Norge följt av Ryssland och Storbritannien (se figur 1).

Figur 1: Antal artiklar publicerade om Sverige generellt under perioden 3–9 juni i de största nyhetsmedier som SI följer. Förändring jämfört med föregående vecka inom parantes.

Samtalet om Sverige i internationella medier på olika språk

Engelska – USA⁴

- Tonaliteten är överlag neutral och det har skrivits något fler artiklar om Sveriges coronastrategi den här veckan jämfört med de senaste två veckorna. Alla artiklar bedöms vara faktabaserade.
- Fokus är återigen på Anders Tegnell. Många artiklar utgår ifrån hans kommentar i intervju med *Ekot*, som tolkats som att han tog avstånd från Sveriges strategi. Men de flesta artiklarna tar också med hans senare förtydligande kommentarer och ger mycket utrymme

⁴ nytimes.com washingtonpost.com wsj.com forbes.com houstonchronicle.com usatoday.com chicagotribune.com nypost.com newsday.com bostonglobe.com seattletimes.com denverpost.com nydailynews.com dallasnews.com tampabay.com sfchronicle.com ft.com bloomberg.com foreignpolicy.com cnn.com foxnews.com msnbc.com politico.com axios.com time.com apnews.com thehill.com npr.org, latimes.com

åt Tegnells förklaringar. I artiklar som utgår från citat från Tegnell, fortsätter artiklarna ofta med att sammanfatta läget i Sverige.

- Minst en artikel uppdaterade rubrik och innehåll efter att Tegnell gick ut med en rättelse om sina kommentarer i Ekotintervjun. Exempel från *New York Times*: “*Scientist Admits Sweden Could Have Battled Virus Better*” ändrades till “*Scientist Defends Sweden's Hotly Debated Virus Strategy*”. *Bloomberg*: “*Sweden Won't Abandon Covid Strategy Despite Admitting to Errors*” till “*Swedish Faith in Covid Strategy Plunges After Errors Revealed*”
- Sveriges höga dödstal tas fortsatt upp. Sverige jämförs frekvent med de övriga nordiska länderna och det konstateras att Sveriges dödstal i jämförelse ser mycket höga ut. Ibland jämförs med större EU-länder som har högre dödstal än Sverige.
- Björn Olsen, professor i infektionssjukdomar vid Uppsala universitet, fortsätter vara den mest frekventa källan till kritiska kommentarer om Sveriges strategi. Den tidigare statsepidemiologen Annika Lindes tidigare uttalande om att Sverige kunde ha gjort mer återkommer ett par gånger.
- Finansminister Magdalena Anderssons kommentarer om att Sveriges ekonomi går mot en kris återkommer i ett par artiklar. Det är fortsatt oklarhet kring hur Sveriges ekonomi kommer att påverkas jämfört med länder som har haft större restriktioner.

Engelska – Storbritannien⁵

- Tonaliteten bedöms fortsatt vara övervägande neutral till negativ. Alla artiklar bedöms vara faktabaserade.
- Relativt många artiklar handlar om andra ämnen än Sveriges strategi den här veckan. Palmemordet är ett av dem.
- Fokus är återigen på Anders Tegnell. Många artiklar utgår ifrån hans kommentar i intervju med *Ekot* som har tolkats som att han tog avstånd från Sveriges strategi. Vissa artiklar tar med hans senare kommentarer och rättelser.
- Flera artiklar handlar om att den inhemska debatten i Sverige har blivit mer kritisk. Jimmie Åkessons kommentarer om att Tegnell bör avsättas lyfts fram.
- Det förekommer fortsatt hänvisningar till att Sveriges strategi egentligen syftar till att uppnå flockimmunitet och att detta mer eller mindre misslyckats i och med provresultaten som visat låga antikroppstal tidigare.
- Anders Tegnell är den person som citeras mest flitigt i veckan. Även Sverigedemokraternas partiledare Jimmie Åkesson citeras ett par gånger.

Ryska⁶

- Sverige förekommer återigen i hög grad i nyhetsrapporteringen kring coronapandemin, och tonaliteten i rapporteringen har mestadels varit negativ. Nästan allt fokus har varit på Anders Tegnells uttalande i *Ekot* den 3 juni, då han bland annat sa att det finns

⁵ thesun.co.uk dailymail.co.uk thetimes.co.uk mirror.co.uk telegraph.co.uk independent.co.uk inews.co.uk www.birminghammail.co.uk www.manchestereveningnews.co.uk www.heraldsotland.com www.scotsman.com www.irishtimes.com www.independent.ie metro.co.uk www.metro.news www.standard.co.uk www.express.co.uk www.bbc.co.uk economist.com news.sky.com www.spectator.co.uk theguardian.com

⁶ tass.ru rg.ru iz.ru kp.ru inosmi.ru aif.ru mn.ru kommersant.ru ng.ru novayagazeta.ru vedomosti.ru rbc.ru interfax.ru rt.ru meduza.io mk.ru gazeta.pravda.ru gazeta.ru lenta.ru newizv.ru ria.ru life.ru fan.ru vesti.ru pravda.ru ren.tv tvrain.ru ntv.ru ltv.ru tvzvezda.ru

förbättringspotential i det som gjorts i Sverige. Samtliga mest delade artiklar på ryska handlar om Tegnells uttalande, som ofta har feltolkats. Rapporteringen är mycket kritisk och rymmer vissa drag av skadeglädje. Liksom i många andra internationella medier har Tegnells uttalande av de flesta ryska medier tolkats som ett uttryck för ånger, självkritik och att Sverige valt fel väg. Några enstaka medier har valt att översätta den ursprungliga intervjun med Tegnell och dementerar påståendet om att han anser att Sveriges strategi varit felaktig. I en del av dessa medier har ryskspråkiga personer i Sverige uttalat sig.

- En attack mot en videoproducent på *Russia Today's* i samband med en protestdemonstration i Göteborg uppmärksammas, utan någon större kritik mot Sverige. Inlägget har spridits brett eftersom *Russia Today's* chefredaktör Margarita Simonjans spridit det i sina privata kanaler, som har många följare.
- Även inläggen på Vkontakte domineras starkt av Tegnells uttalande i *Ekot*. Det förekommer både inlägg som hävdar att uttalandet är ett erkännande av att Sverige valt fel strategi och inlägg som dementerar detta. Det förekommer många inlägg där Sverige används som en referenspunkt jämfört med det egna landet. Sverige och Belarus omnämns fortsatt tillsammans, senaste veckan i ca 15 % av inläggen.

Ryska (engelskspråkiga medier)⁷

- Rapporteringen bedöms överlag vara neutral till negativ. Den är ofta faktabaserad, men det förekommer negativa vinklingar.
- Det tema som oftast förekommer är att svenskar i samband med *Black Lives Matter*-demonstrationer i Stockholm och Göteborg har brutit mot förbudet mot möten med fler än 50 personer. Det konstateras att demonstrationerna ibland har urartat i våldsamheter. I något fall jämförs Sverige med Finland, där polis inte har behövt tillkallas i samband med liknande demonstrationer.
- En artikel tar upp att Anders Tegnell riktar kritik mot de medier han anser har feltolkat hans uttalande i *Ekot* den 3 juni, om att Sveriges strategi har förbättringspotential. I artikeln uppges att Tegnell motsätter sig lock-down och inte ser några uppenbara fördelar med att stänga ner t ex affärsverksamhet och restauranger för att bekämpa viruset. Det uppges i en annan artikel att Tegnell har pendlat mellan att hylla flockimmunitet som ett mål och den enda effektiva lösningen och att totalt förkasta den.

Arabiska⁸

- Rapporteringen kring Sveriges hantering av coronapandemin har den senaste veckan varit främst neutral med vissa kritiska inslag. Man lyfter att läget har förvärrats och pekar särskilt på antalet nya smittade och dödsfall. Stundtals jämförs antalet smittade och döda i Sverige med statistik från de nordiska grannländerna. Ett återkommande ämne i sammanhanget är statsepidemiolog Anders Tegnells intervju i *Ekot* som tolkades som att

⁷ Sputniknews.com, RT.com, tass.com

⁸ Svenska Institutet bevakar endast mest delade artiklar på arabiska. Därför kan inte någon heltäckande lista för bevakade medier uppges.

Tegnell menar att Sveriges strategi har förbättringspotential. Bristfälliga åtgärder i äldreården i Sverige – särskilt Stockholm – lyfts som exempel.

- Veckans mest delade artikel berör *Black Lives Matter*-demonstrationen i Stockholm och bedöms vara en neutral rapportering om händelsen.

Spanska⁹

- Den senaste periodens rapportering i spanska medier är övervägande neutral och saklig, men innehållet är negativt och har stort fokus på att Sverige haft världens högsta dödstal per capita under några veckor i maj-juni (enligt *Our World in Data*) och att en majoritet av de som dött är äldre. Även det faktum att vissa länder, inklusive nordiska grannländer, inte tillåter svenskar att resa in på grund av oro för smittspridning lyfts fram.
- Det som varit mest i fokus innevarande period är statsepidemiolog Anders Tegnells intervju i *Ekot*. Hans uttalande ses som ett erkännande av att strategin inte lyckats eller att Sverige gjort fel. I viss mån rapporteras om att Tegnell sedermera nyanserat uttalandet, och att han anser att den svenska strategin är bra och var rätt, men detta har inte nämnts i lika stor utsträckning. I sammanhanget förekommer fortsatt rapportering om höga siffror för antalet döda i covid-19.
- Spanska medier rapporterar också om en växande inhemsk kritik, där det ofta nämns att stödet för strategin, som länge har varit högt inom regeringen, nu vacklar. Man lyfter även fram att det förekommer kritik från oppositionen. Det refereras exempelvis till SVT:s partiledardebatt 7 juni samt till beslutet om att tillsätta en coronakommission innan sommaren.
- I en av periodens mest delade artiklar på spanska läggs fokus på frågan om hur Sveriges hantering av coronapandemin kan komma att påverka bilden av Sverige hos högkvalificerad invandrad arbetskraft. I artikeln intervjuas högutbildade utlänningar som bor i Sverige men som nu planerar att flytta eftersom de inte känt sig trygga med de svenska åtgärderna. I *DW (Coronavirus: inmigrantes calificados huyen de Suecia, 2020-06-03)* skriver man: ”Efterdyningarna av pandemin kommer att innebära en dränering av invandrartalanger”. ”Detta förutspår Emanuelle Floquet, projektledare för den svenska tankesmedjan Working for Change Matters, som fokuserar på kulturell mångfald i näringslivet.”
- Anders Tegnells uttalande om att fler åtgärder skulle ha införts mot bakgrund av den information som finns idag, används av Argentinas president som stöd för den kritik han framfört mot den svenska mer liberala strategin.

Italienska¹⁰

- Den senaste periodens rapportering är fortsatt framför allt saklig och neutral, men innehållet fokuserar i stor utsträckning på de höga dödstalen i Sverige och uttalanden från

⁹ elpais.com elmundo.es lavanguardia.com elconfidencial.com elespanol.com huffingtonpost.es abc.es europress.es vozpopuli.es eldiario.es marca.com

¹⁰ ilfattoquotidiano.it repubblica.it corriere.it rainews.it lastampa.it ilgiornale.it ilsole24ore.com internazionale.it msn.com left.it

statsepidemiolog Anders Tegnell om att mer kunde ha gjorts, givet vad man vet idag. Ofta är rubrikerna negativa eller kritiska medan innehållet framför allt är redogörande och baserat på fakta.

- Anders Tegnells intervju i *Ekot* den tredje juni återges i mycket stor omfattning och beskrivs i termer som att den svenska strategin har misslyckats. I de flesta artiklar tolkas uttalandet som ett uttryck för självkritik, medan det ibland också rapporteras om den följande nyansering av uttalandet som gjordes. Det rapporteras i sammanhanget fortsatt om att Sverige haft högst dödstal per capita under vissa veckor i maj, samt om Sveriges höga antal döda i förhållande till våra grannländer (med hänvisning till *Our World in Data*).
- De höga dödstalen, att svenskar inte är välkomna i bland annat våra grannländer på grund av smittorisk när gränserna öppnas, samt att den svenska ekonomin drabbats på liknande sätt som andra länders (exempelvis Danmark), tas som tecken på att Sveriges strategi, med mindre genomgripande inskränkningar för näringslivet, visat sig misslyckad. Finansminister Magdalena Andersson citeras fortsatt vad gäller prognoserna för svensk ekonomi.
- Det förekommer i flera medier rapportering om en växande kritik mot Sveriges strategi, såväl i Sverige som i utlandet. Det rapporteras även om tillsättandet av en coronakommissionen och det refereras då ofta till uttalanden från statsminister Stefan Löfven. Kommissionen ses som tecken på att det inte längre finns samma genomgripande stöd för den svenska strategin och på en ökad splittring bland politiker.

Franska¹¹

- Rapporteringen den senaste perioden är fortsatt neutral och saklig, med en viss övervikt mot kritisk rapportering. Mest omskriven är statsepidemiolog Anders Tegnells intervju i *Ekot* 3 juni, om behovet av fler åtgärder. Detta uppfattas som att myndigheten ber om ursäkt för utfallet av den svenska strategin. Det förekommer även nyhetsrapportering där fokus ligger på att Anders Tegnell och Sverige "erkänner fel" (t.ex. i *Le Figaro*; *Covid-19: la Suède reconnaît que son approche aurait pu être meilleure* och i *Le Point*; *Coronavirus : la Suède reconnaît des failles dans sa stratégie du non-confinement*, båda 3 juni) och i viss rapportering förekommer en tydlig kritik med avseende på intervjun. I stor utsträckning är det samma texter, bilder och citat som återkommande används i rapporteringen.
- *Le Figaro* publicerar flera artiklar den senaste perioden, flera av dem med viss kritisk ton om orsakerna till de höga dödstalen bland äldre. Rapporteringen tar också upp ett sjunkande förtroende bland svenska folket gentemot regeringen och Folkhälsomyndigheten samt "ångern" över att inte ha stängt ner samhället eller tidigare agerande. På ekonomisidorna rapporteras även om ett negativt utfallet för Sveriges ekonomi under pandemin, trots att Sverige haft mindre genomgripande nedstängning.
- Till skillnad mot tidigare veckor, där ett till synes normalt vardagsliv fått utrymme i rapporteringen, beskrivs situationen i Sverige nu mer i termer av höga dödstal. Det as

¹¹ lemonde.fr lefigaro.fr lepoint.fr leexpress.fr liberation.fr leparisien.fr nouvelobs.fr france24.com franceinfo.fr lci.fr afp.com

också upp att myndigheterna ber om ursäkt. I flera artiklar nämns att fler kritiska röster höjs, bl a citeras Ebba Buschs kring att många liv hade kunnat räddas men att regeringen inte gjorde något. Statsminister Stefan Löfvens tidigare uttalande att det är frågan om "ett maratonlopp" återkommer.

- Ett flertal artiklar rapporterar om den rättegång som inletts mot Sveriges tidigare ambassadör i Kina.

Tyska¹²

- Rapporteringen i tyska medier är fortsatt saklig och överlag neutral och faktabaserad, om än med en något mer kritisk tonalitet. Överlägset mest uppmärksamhet har getts den intervju i *Ekot* 3 juni där statsepidemiolog Anders Tegnell uttalar att mer kunde ha gjorts för att förhindra smittspridning, mot bakgrund av vad man vet idag. Det handlar fortsatt i stor utsträckning om fördjupande reportage.
- Rubriksättningen är ofta kritisk, även om rapporteringen i sig är övervägande neutral. Ett reportage i *Berliner Zeitung* är mycket kritiskt och i *Tagesspiegel* ges stort utrymme till ett porträtt av Anders Tegnell. Tegnells intervju i *Ekot*, där han medger att det finns förbättringspotential i den svenska strategin för att hantera coronapandemin, förekommer i stor omfattning i rapporteringen i tyska medier. Det förekommer rubriker av typen "Sverige medger fel" samt att fler åtgärder skulle ha satts in om man hade vetat vad man vet idag. Artikeln "Schweden ist mit seiner Corona-Politik gescheitert" i *Berliner Zeitung* är en av veckans mest delade. Kritik riktas i rapporteringen mot vad som anses vara en havererad strategi, där Sverige, ett av världens rikaste länder, inte lyckats skydda den äldre delen av befolkningen bättre än en del utvecklingsländer. Det uppges att bilden av Sverige fått sig en törn.
- Rapportering om att Sverige fortsätter på den inslagna vägen vad gäller val av strategi förekommer, liksom om att svenskar visar stor acceptans för den valda strategin. Det uppges också att det i och med inrättandet av en kommission innan sommaren finns tecken en ökad splittring vad gäller Sveriges strategi. Även Novus opinionsundersökning, som visar på minskat förtroende för bl a regeringen och Folkhälsomyndigheten, förekommer i nyheterna.
- Regeringens avisering om att skjuta till medel för ökad testkapacitet har förekommit i viss rapportering, samt att man hittills inte genomfört testning i någon större skala. Det förekommer att man ställer sig frågande till vem som ska genomföra dessa tester, med tanke på kommande semestertider.
- Det rapporteras även om reserestriktioner från Sverige till vissa tyska delstater, där de som varit i Sverige behöver sitta i karantän vid återkomst till Tyskland. Även det faktum att svenskar inte är välkomna att besöka de nordiska grannländerna lyfts, vilket ibland beskrivs som "pinsamt".

¹² bild.de zeit.de fr.de sueddeutsche.de taz.de faz.net welt.de tagesschau.de stern.de huffingtonpost.de rp-online.de express.de n24.de bz-berlin.de mopo.de heute.de morgenpost.de berliner-zeitung.de spiegel.de tagesspiegel.de abendblatt.de focus.de deutschlandfunk.de rbb24.de dw.com

- Den svenska nationaldagen och nationaldagsfirandet får viss uppmärksamhet, med bilder på att det hissas flaggor och hälsningar från kungafamiljen.

Ungerska¹³

- Rapporteringen bedöms överlag ha en kritisk tonalitet men huvudsakligen vara faktabaserad. Läget i Sverige beskrivs generellt mer negativt än tidigare.
- Ungersk media tar i hög utsträckning upp Anders Tegnell's intervju i *Ekot* den 3 juni. Budskapet är att allt för många har dött i Sverige, att åtgärderna varit för milda och att Sveriges statsepidemilog erkänner att Sverige borde ha agerat annorlunda. Några medier uppger att Tegnell anser att strategin är hållbar, men att dödstalen är höga och att man därför borde agera på ett annat sätt. Det uppges i den senaste veckans rapportering att det blir en utredning i Sverige om hanteringen av coronapandemin.
- Ungersk media uppger också att Sverige har haft det högsta dödstalen i världen under den senaste veckan och att smittspridningen fortsätter vara mycket stor, med 1000 nya smittade de senaste dagarna. Det görs också jämförelser med dödssiffrorna i andra nordiska länder, som är lägre.
- De ekonomiska fördelarna med ett öppet samhälle uppges vara borta medan smittspridningen fortsatt är mycket hög i Sverige. Samtidigt har andra länder öppnat upp och det uppges att deras ekonomier och turismflöden långsamt börjar komma i gång. I förhållande till detta uppges Sverige ha betydande problem. Det rapporterats om att svenskar inte är välkomna utomlands och att stockholmare inte är välkomna i andra delar av Sverige.
- Någon artikel tar upp demonstrationerna kring *Black Lives Matter*. Det tas bland annat upp att demonstrationerna och folksamlingarna skulle kunna bidra till en ny smittvåg. Ibland uppges *Black Lives Matter*-rörelsen vara präglad av migranter.

Polska

- Rapporteringen har den senaste veckan varit neutral till negativ. Det är vanligast med nyhetsartiklar och innehållet bedöms överlag vara faktabaserat.
- Anders Tegnell beskrivs fortsatt som personen bakom Sveriges strategi. Hans uttalanden i *Ekot* den 3 juni har fått stor spridning. Det uppges att han tycker att Sverige, utifrån dagens kunskap, kunde ha agerat annorlunda och valt ett mellanting mellan Sveriges och andra länders väg. Hans uttalande tolkas som ett erkännande av att Sveriges strategi var fel. Harriet Wallbergs korta tid som testsamordnare samt det låga antalet tester som genomförts i Sverige nämns i sammanhanget.
- Sveriges dödssiffror jämförs fortsatt med dödssiffrorna i andra länder. Det är vanligast med jämförelser med andra nordiska länder och med Polen. Siffrorna ger ofta en negativ twist till i övrigt neutrala nyhetsartiklar och används för att framhålla att läget är bättre i Polen. Ibland uppges att coronapandemin kommer att ha en negativ påverkan på svensk BNP och på arbetslösheten. Detta uppges hänga samman med situationen i hela Europa och med att

¹³ nepszava.hu magyarnemzet.hu index.hu 444.hu hvg.hu origo.hu 888.hu pestisracok.hu hirado.hu hirtv.hu atv.hu rtl.hu

Sverige är ett exportberoende land. Ibland dras slutsatsen att Sveriges öppenhet inte har hjälpt ekonomin.

- I övrigt uppges i rapporteringen att den så kallade borgfreden mellan partier är slut i Sverige. Det refereras till SVT:s partiledardebatt och till Jimmy Åkessons krav på Tegnells avgång. Det uppges också pågå en diskussion mellan Åkesson och statsminister Löfven kring vem som är skyldig till situationen inom äldreomsorgen. Det rapporteras om att Folkhälsomyndighetens generaldirektör Johan Carlsons har sagt att Folkhälsomyndigheten inte ansvarar för äldreomsorgen och att misstagen är politiska. Stefan Löfven uppges försvara Sveriges strategi men medge att äldreomsorgen har negligerats. Det framgår också i nyhetsrapporteringen att Socialdemokraternas popularitet har ökat och att förtroendet för myndigheter har minskat.
- En artikel från TVN24 har rubriken "Slutsatsen är att denna strategi har misslyckats." Sverige förlorar sitt rykte" och refererar till SI:s veckorapporter om den internationella nyhetsrapporteringen. SI:s rapporter uppges visa att Sveriges image har förändrats och att Sverige inte längre kopplas samman med exempelvis modern teknik och social trygghet. Artikeln tar upp utrikesminister Ann Lindes och socialminister Lena Hallengrens möte med utländska diplomater, som uppges ha syftat till att bättra på Sveriges bild utomlands.
- Det förekommer artiklar om demonstrationerna i Sverige på temat *Black Lives Matter*, men de utgör ingen stor del av rapporteringen.

Norska¹⁴

- Rapporteringen denna period är för det mesta neutral i tonen, men innehållet är nästan uteslutande negativt. Det mesta innehållet i nyhetsrapporteringen baseras på fakta, men det finns också en ledare i VG som har en negativ ton mot Sveriges hantering av coronapandemin. I ledaren lyfts en misstanke mot att Sverige stramar till sin strategi, men utan att kommunicera detta tydligt. Paralleller görs till migrationskrisen, då man menar att Sverige använde en liknande strategi, det vill sägas att strama åt sin hållning utan att kommunicera detta eller erkänna misstag.
- De höga dödssiffrorna, *Black Lives Matter*-demonstrationerna, partiledardebatten samt resor i sommar dominerar nyheterna om Sverige i Norge denna vecka. Man fortsätter att rapportera från Folkhälsomyndighetens dagliga presskonferens, men inte lika mycket som tidigare.
- I flera artiklar nämns att Stefan Löfven fortfarande tycker att Sverige har valt rätt strategi och att landet har lyckats med att få en långsam smittspridning för att vården skall klara trycket. Samtidigt påpekas att man misslyckats med att skydda de äldre och hålla viruset borta från äldreboenden. Ebba Buschs åsikt att regeringen är dysfunktionell och att Sverige är ledarlöst nämns, liksom Jimmie Åkessons och professor Hugo Lagercrantz's krav att Anders Tegnell skall avgå. Även Donald Trumps omnämnande av Sverige nämns, att

¹⁴ Baserat på de 10 mest delade artiklarna på webbsidor med ändelsen ".no" (dvs ingen selektion av SI), samt den senaste veckans artiklar om Sverige på vg.no, nrk.no, dagbladet.no, tv2.no, nettavisen.no, aftenposten.no, abcnyheter.no, dagsavisen.no, e24.no och morgenbladet.no

Sverige är hemsökt och har det fruktansvärt nu. I sammanhanget nämns även att Sverige har en högre dödsiffra än New York City, vilket läggs fram som ett misslyckande för den svenska strategin. Tegnells intervju i *Ekot* nämns, men utgör inte ett fokus i rapporteringen.

- Även denna vecka rapporteras om gränser och resor. Undersökningsföretaget Opinion har gjort en undersökning som visar att 73 % av norrmännen inte tycker att regeringen ska öppna upp för fritidsresor till Sverige inför sommaren. Man tror att det beror på den massiva kritik Sverige har fått för sin hantering av coronapandemin och de höga dödstalen i landet. Undersökningen visar också att 72 % inte vill resa till Danmark i sommar trots att det nu finns möjlighet för det. Det rapporteras också om Sveriges beslut att öppna upp för resande inom landet för symptomfria personer och att Sverige planerar att noga informera alla utländska turister om vad som gäller när man kommer till landet.
- Flera av artiklarna fokuserar på *Black Lives Matter*-demonstrationerna i Stockholm, Göteborg och Malmö. Man skriver om att alla demonstrationerna samlade fler än det tillåtna antalet deltagare, och att polisen därför fick upplösa demonstrationerna. I Norge nekade tillstånd för demonstration i Oslo, Bergen och Trondheim med anledning av restriktionerna kring folksamlingar. Man skriver också om liknande demonstrationer i Danmark och Helsingfors.

*Finska*¹⁵

- Tonaliteten i rapporteringen är huvudsakligen neutral och saklig. Undantaget är bl.a. en ledare i *Helsingin Sanomat* med en något raljerande ton om Sveriges coronastrategi och dess konsekvenser. Antalet artiklar om Sverige är fler denna vecka, men samtidigt handlar en större andel om andra ämnen än coronapandemin. Exempelvis rapporteras om rättegången mot den svenska tidigare ambassadören i Kina, demonstrationerna till stöd för *Black Lives Matter*, mordet på Olof Palme, svenska nationaldagsfirandet och kungafamiljen, försvarsförhandlingarna och Sveriges ”fusk” i senaste Pisa-undersökningen.
- Rapporteringen om coronapandemin kretsar fortsatt kring de höga dödstalen i Sverige, samt i vissa fall att antalet bekräftat smittade nu stiger.
- Den rapporteras även om en ökad inhemsk kritik av den svenska strategin. Bland annat nämns partiledardebatten där coronastrategin diskuterades, där bl a Jimmie Åkessons uttalanden citeras. Det lyfts även fram att det tycks finnas en ökad allmän kritik mot Anders Tegnell i Sverige.
- Intervjun med Tegnell i *Ekot* tas också upp och man citerar Tegnell kring att Sverige hade kunnat göra mer och satt in flera åtgärder. Uttalandet benämns som en självvrannsakan, att Tegnell ”medger fel”.
- Gränsfrågan är fortsatt aktuell i Finland. Denna gång handlar det primärt om att företagare vill att norra gränsen till Sverige hålls öppen, eftersom de behöver kunna få leveranser av olika slag. Det svenska beslutet att häva rekommendationen att inte resa inom Sveriges uppmärksammas också och beslutet anses vara ologiskt.

¹⁵ Baserat på de 10 mest delade artiklarna på webbsidor med ändelsen “.dk” (dvs ingen selektion av SI), samt den senaste veckans artiklar om Sverige på hs.fi, is.fi, iltalehti.fi, hbl.fi, kaupalehti.fi, helsinkitimes.fi, yle.fi, radionova.fi, mtvuutiset.fi, stt.fi, supla.fi, aamulehti.fi, ts.fi, kaleva.fi, savonsanomat.fi och nelonen.fi

- Den svenska partisympatiundersökning från SCB som visar att stödet för Socialdemokraterna har ökat markant under coronapandemin uppmärksammas. Detta tolkas som att svenskarna trots allt har förtroende för regeringen och strategin.
- Den mest delade artikeln fokuserar på en studie från Kantar TNS om vad finländare tycker om Sverige. Bl a framkom det att en majoritet anser att Sverige är Finlands viktigaste samarbetspart, samt att nästan en av tio hoppas att Finland och Sverige förenas till ett land.

Danska¹⁶

- Denna vecka tycks det vara ett minskat intresse för Sverige och den svenska coronastrategin i Danmark. Antalet nyhetsartiklar är färre och en del av dem tar upp andra ämnen än coronapandemin. Generellt har rapporteringen om Sverige en neutral tonalitet, och sakligt innehåll. Innehållet är dock ofta negativt.
- Antalet artiklar om huruvida Sveriges strategi är rätt eller fel är färre denna vecka, Man konstaterar snarare att situationen i Sverige är allvarlig och att Sverige har misslyckats i sin strategi. Fortfarande förekommer siffror, kurvor och bilder som visar hur Sverige sticker ut jämfört med resten av Norden.
- I några av de mest delade artiklarna tas intervjun med Anders Tegnell i Sveriges Radio upp, där han medger att vi utifrån vad vi nu vet kunde ha valt en mellanväg i början av pandemin. Uttalandet återges med en neutral ton och framställs inte uttryckligen som ett misslyckande, utan snarare som att Tegnell är självkritisk.
- Flera artiklar handlar om den svenska partiledardebatten, om att högerpartierna nu kritiserar Stefan Löfven och att Jimmie Åkesson kräver att Anders Tegnell ska avgå.
- Gränsfrågan förekommer fortfarande som tema. Enligt en dansk professor bör inte gränsen till Danmark öppnas för skåningar, eftersom smittan i Skåne varit högre än i Köpenhamn under de senaste två veckorna. En annan dansk expert ser det faktum att svenskar ska kunna resa fritt i Sverige från mitten av juni som något som talar emot att öppna gränsen; det skulle då kunna komma många stockholmare. Han lyfter också att det är ett problem att Sverige genomför så få tester. En tredje artikel förmedlar att danskar inte ska resa till Sverige men att man får använda Sverige som transitland för att ta sig till Norge.
- Ett annat tema är att polisen upplöste en *Black Lives Matter*-demonstration i Malmö eftersom runt 1000 människor samlats och Sverige har ett förbud för möten med över 50 deltagare. Det påpekas att demonstrationerna tillåts äga rum i Danmark, trots smittorisken.
- En intressant och omfattande artikel är publicerad i Danmarks största populärvetenskapliga nättidskrift, *Videnskap*. Den är sakligt skriven och baserad på fakta från olika källor. Strategi och resultat ses ur olika perspektiv. Skribenten konstaterar bl a att det är en myt att Sverige skulle ha varit så mycket öppnare än andra länder, att Sverige är mycket långt från flockimmunitet, att ekonomin har gått ner i princip lika mycket i de nordiska länderna och att Sverige riskerar att bli Europas mest stängda land i förlängningen. Slutsatsen i artikeln

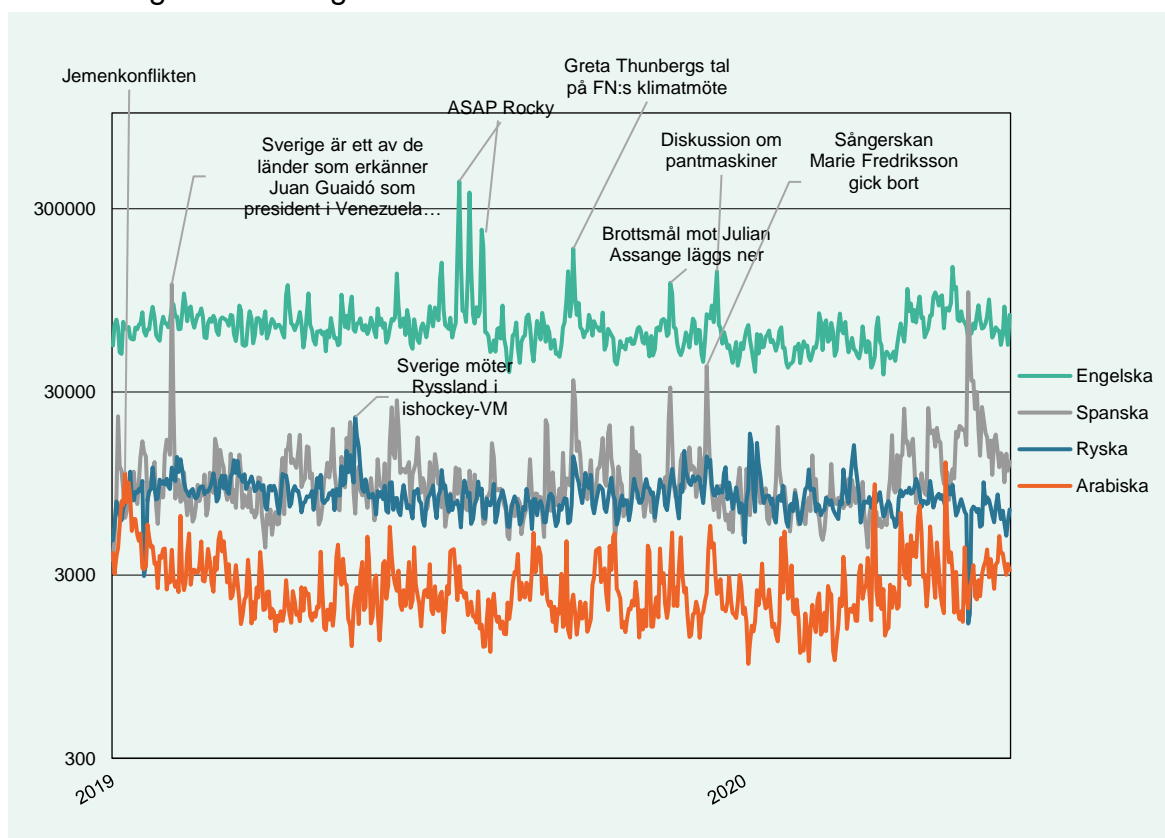
¹⁶ Baserat på de 10 mest delade artiklarna på webbsidor med ändelsen ".dk" (dvs ingen selektion av SI), samt den senaste veckans artiklar om Sverige på jyllands-posten.dk, berlingske.dk, politiken.dk, ekstrabladet.dk, information.dk, bt.dk, cphpost.dk, dr.dk, tv2.dk och borsen.dk

är att Sverige måste byta spår, öka testningen och spåra och isolera smittan, så att vi återigen kan vara en del av Europa.

Publiceringar om Sverige på digitala plattformar

I detta avsnitt redogörs för publicering om Sverige på de fyra språk som SI kontinuerligt har bevakning på: engelska, spanska, ryska och arabiska. Det material som samlas in består av nyhetsartiklar och inlägg på öppna sociala medier, bloggar och forum, vilka samlat här benämns som *publiceringar*. Till skillnad mot i avsnittet innan är det således en större mängd material som redovisas nedan. I avsnittet redovisas både för volym över antal publiceringar om Sverige generellt, samt specifikt för Sverige relaterat till coronapandemin.

Publiceringar om Sverige i allmänhet

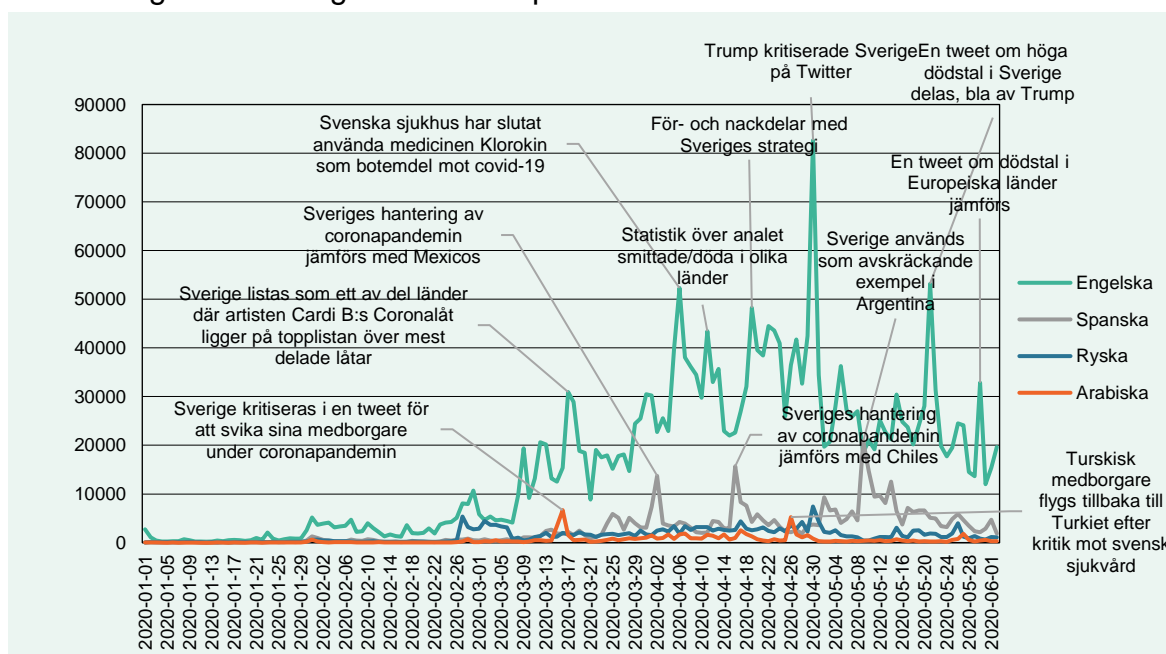

Figur 2: SI:s kontinuerliga bevakning av det totala samtalet om Sverige på digitala plattformar på engelska, spanska, ryska och arabiska. Grafen visar antalet publiceringar per dag och inkluderar en mängd olika källor som sociala medier, bloggar, forum och nyhetsmedier på respektive språk.

Det totala antalet publiceringar om Sverige ökar jämfört med förra veckan på alla fyra språken. Största ökningen har skett på spanska, men ökningen är även tydlig på engelska, ryska och arabiska.

Coronapandemin präglar innehållet i publiceringarna om Sverige i ungefär samma utsträckning som tidigare veckor, förutom på spanska där det skett en ökning jämfört med veckan innan. En uppskattning är att coronarelaterade publiceringar upptar runt 23 procent av alla publiceringar om Sverige på engelska den senaste veckan. På spanska är det 42 procent, på ryska 18 procent och arabiska 12 procent.

Publiceringar om Sverige och coronapandemin

Figur 3: Publiceringar om Sverige i relation till coronapandemin på engelska, spanska, ryska och arabiska. Grafen visar antalet publiceringar per dag, och inkluderar inlägg på sociala medier, bloggar, forum och nyhetsartiklar. Sökorden för coronapandemin redovisas i fotnot.

Publiceringar som rör Sverige och coronapandemin ökade igen denna vecka på alla språk, utom på arabiska. Störst är ökningen på spanska, vilket främst beror på en tillfälliga ”topp” i antal publiceringar 3-4 juni. Ökningen i antal publiceringar på spanska beror bl a på en tweet¹⁷ som delats relativt frekvent där Sveriges Coronastrategi kritiseras. I tweeten sätts Sveriges strategi i relation till de höga dödstalen och den ekonomiska utvecklingen. Spaniens strategi anses därför vara bättre än den svenska.

Innehåll och tonalitet i engelskspråkiga tweetar

Tweetar utgör runt 60 procent av det totala antalet publiceringar om Sverige och coronapandemin på engelska den senaste veckan. SI har därför gjort en speciell genomgång av ett slumpmässigt urval av engelskspråkiga tweetar från veckan för en bättre förståelse för hur samtalet förs.

Precis som tidigare veckor omnämns Sverige fortsatt i listor över antalet sjukdomsfall/avlidna i olika länder, men dessa tycks förekomma i mindre omfattning än tidigare. Användandet av statistik för att underbygga en åsikt om den svenska strategin förekommer dock fortsatt. Likt de senaste veckorna handlar det då dock oftast om att kritisera den svenska strategin. Tidigare tweets om det

¹⁷ Tweeten lyder : «Suécia ni confinó a sus ciudadanos ni detuvo la economía. Ahora son uno de los países con mayor tasa de mortalidad por coronavirus del mundo, y su economía se enfrenta a la mayor recesión en muchas décadas. Al final la gestión española aun con errores, es de las mejores del mundo »

motsatta, att Sverige har klarat pandemin relativt bra de mildare restriktionerna till trots, har tydligt minskat i omfattning.

Denna vecka präglas samtalet på Twitter också av referenser till Anders Tegnells uttalande i Ekot om att Sverige kunde ha gjort mer. Uttalandet tolkas som ett erkännande för att den svenska strategin var fel väg att gå. I sammanhanget refereras även till antalet döda per capita i Sverige, samt till utvecklingen i de nordiska grannländerna.

Denna vecka ser vi även att Sverige diskuteras i Indien. Bland annat delas en debattartikel i den indiska tidsskriften *OP India*. I artikeln hyllar skribenterna Sveriges val att inte införa hårda restriktioner, medan kommentatorerna i tweetsen snarare kritiserar skribenterna och deras hyllning av Sveriges strategi. I en annan lång artikel i *The India Forum*, rapporterar en indier numera boende i Stockholm ingående om Sverige och den svenska strategin.

Inlägg på sociala medier som gränsar till konspirationsteorier om Sveriges hantering är fortsatt få till antalet.